

॥ उदकशान्ति-मन्त्रः ॥

कृणुष्व पाजुः प्रसितिं न पृथ्वीं याहि राजेवामवा५ इभेन। तृष्वीमनु प्रसितिं द्रूणानोऽस्तासि
विध्यं रक्षसस्तपिष्ठैः। तवं भ्रमासं आशुया पतन्त्यनु स्पृश धृषता शोशुचानः। तपूङ्प्यग्रे
जुह्वा पतङ्गानसन्दितो वि सृज विष्वगुल्काः। प्रति स्पशो वि सृज तूर्णितमो भवा पायुर्विशो
अस्या अदब्धः। यो नो दूरे अघशः सो यो अन्त्यग्रे मार्किष्टे व्यथिरा दधर्षीत्॥१॥

उदग्रे तिष्ठ प्रत्याऽऽतनुष्व न्यमित्रा५ ओषतात्तिग्महेते। यो नो अरातिः५ समिधान चक्रे
नीचा तं धक्ष्यतसं न शुष्कम्। ऊर्ध्वो भव प्रति विध्याध्यस्मदाविष्कृणुष्व दैव्यान्यग्रे। अव
स्थिरा तनुहि यातुजूनां जामिमजामिं प्र मृणीहि शत्रून्। स ते जानाति सुमतिं यविष्ठ य
ईवते ब्रह्मणे गातुमैरत्॥२॥

विश्वान्यस्मै सुदिनानि रायो द्युम्रान्यर्यो वि दुरो अभि द्यौत्। सेदग्रे अस्तु सुभगः
सुदानुर्यस्त्वा नित्येन हविषा य उक्थैः। पिप्रीषति स्व आयुषि दुरोणे विश्वेदस्मै सुदिना
साऽसंदिष्टिः। अर्चामि ते सुमतिं घोष्यर्वाख्सं ते वावाता जरतामियङ्गीः॥३॥

स्वश्वास्त्वा सुरथा मर्जयेमास्मे क्षत्राणि धारयेरनु द्यून्। इह त्वा भूर्या चरेदुप त्मन्दोषा-
वस्तर्दीदिवा५ समनु द्यून्। कीडन्तस्त्वा सुमनसः सपेमाभि द्युम्ना तस्थिवा५ सो जनानाम्।
यस्त्वा स्वश्वः सुहिरण्यो अग्न उपयाति वसुमता रथेन। तस्य त्राता भवसि तस्य सखा यस्त
आतिथ्यमानुषगजुजोषत्। महो रुजामि बन्धुता वचोभिस्तन्मा पितुर्गोतमादन्वियाय॥४॥

त्वं नो अस्य वचसश्चिकिद्धि होतर्यविष्ठ सुक्रतो दमूनाः। अस्वप्रजस्तरणयः सुशेवा
अतन्द्रासोऽवृका अश्रमिष्ठाः। ते पायवः सध्रियश्चो निषद्याऽग्रे तवं नः पान्त्वमूर। ये
पायवो मामतेयं ते अग्रे पश्यन्तो अन्धं दुरितादरक्षन्। ररक्ष तान्धसुकृतो विश्ववेदा
दिप्सन्त इद्रिपवो ना ह देभुः॥५॥

त्वया वयः संधन्यस्त्वोतास्तव प्रणीत्यश्याम् वाजान्। उभा शः सा सूदय सत्यतातेऽनुष्ठुया
कृणुह्यहयाण। अया ते अग्रे समिधा विधेम प्रति स्तोमः५ शस्यमानं गृभाया दहाऽशसो
रक्षसः पाह्यस्मान्द्रुहो निदोऽमित्रमहो अवद्यात्। रक्षोहणं वाजिनमाऽऽजिघर्षि मित्रं
प्रथिष्ठमुपं यामि शर्म। शिशानो अग्निः क्रतुभिः समिद्धः स नो दिवा स रिषः पातु
नक्तम्॥६॥

वि ज्योतिषा बृहता भौत्यग्निराविर्विश्वानि कृणुते महित्वा। प्रादेवीर्मायाः संहते दुरेवाः
शिशीते शृङ्गे रक्षसे विनिक्षे। उत स्वानासौ दिविषन्त्वग्नेस्तिग्मायुधा रक्षसे हन्त्वा उ।
मदे चिदस्य प्ररुजन्ति भामा न वरन्ते परिबाधो अदेवीः॥७॥[१.२.१४]

इन्द्रं वो विश्वतस्परि हवामहे जनेभ्यः। अस्माकमस्तु केवलः। इन्द्रं नरो नेमधिंता हवन्ते
यत्पार्या युनजते धियस्ताः। शूरो नृपांता शवसश्चकान आ गोमति व्रजे भञ्जा त्वं नः।
इन्द्रियाणि शतक्रतो या ते जनेषु पञ्चसु। इन्द्र तानि त आ वृणे। अनु ते दायि मह
इन्द्रियाय सत्रा ते विश्वमनु वृत्रहत्यै। अनु क्षत्रमनु सहो यजत्रेन्द्र देवेभिरनु ते नृपह्यै॥८॥
आ यस्मिन्सुप्त वासवास्तिष्ठन्ति स्वारुहो यथा। ऋषिर्ह दीर्घश्रुतम् इन्द्रस्य घर्मो
अतिथिः। आमासु पक्वमैरय आ सूर्यः रोहयो दिवि। घर्म न सामन्तपता सुवृक्तिभिर्जुष्टं
गिर्वणसे गिरः। इन्द्रमिद्राथिनो बृहदिन्द्रमर्केभिरर्किणः। इन्द्रं वाणीरनूषत। गायन्ति त्वा
गायत्रिणोऽर्चन्त्यर्कमर्किणः॥९॥

ब्रह्माणस्त्वा शतक्रतुवुद्धः शमिव येमिरे। अहोमुचे प्र भरेमा मनीषामोषिष्ठदावत्रे सुमतिं
गृणानाः। इदमिन्द्र प्रति हव्यं गृभाय सत्याः संन्तु यजमानस्य कामाः। विवेष यन्मा
धिषणा ज्ञान स्तवै पुरा पार्यादिन्द्रमहः। अहंसो यत्र पीपरद्यथा नो नावेव यान्तमुभये
हवन्ते। प्र सम्राजं प्रथममध्वराणामहोमुचं वृषभं यज्ञियानाम्॥१०॥

अपां नपातमश्विना हयन्तमस्मिन्नर इन्द्रियं धत्तमोजः। वि न इन्द्र मृधो जहि नीचा यच्छ
पृतन्यतः। अधस्पदं तर्मा कृधि यो अस्मा अभिदासति। इन्द्र क्षत्रमभि वाममोजोऽजायथा
वृषभ चरणानाम्। अपांऽनुदो जनममित्रयन्तमुरु देवेभ्यो अकृणोरु लोकम्। मृगो न
भीमः कुचरो गिरिष्ठाः परावत् आ जंगामा परस्याः॥११॥

सृकः सशायं पविमिन्द्र तिग्मं वि शत्रून् ताढि वि मृधो नुदस्व। वि शत्रून् वि मृधो नुद वि
वृत्रस्य हनू रुज। वि मन्युमिन्द्र भामितोऽमित्रस्याभिदासतः। त्रातारमिन्द्रमवितारमिन्द्रः
हवैहवे सुहवः शूरमिन्द्रम्। हुवे नु शक्रं पुरुहूतमिन्द्रः स्वस्ति नो मघवा धात्विन्द्रः। मा
तै अस्याः संहसावन् परिष्ठावधाय भूम हरिवः परादैः॥१२॥

त्रायस्व नोऽवृकेभिर्वरूथैस्तवं प्रियासः सूरिषु स्याम। अनवस्ते रथमश्वाय तक्षन् त्वष्टा
वज्रं पुरुहूत द्युमन्तम्। ब्रह्माण इन्द्रं महयन्तो अकैरवर्धयन्नहये हन्त्वा उ। वृष्णे यत्ते

वृषणो अ॒र्कम॒र्चानिन्द्र॒ ग्रावा॑णो अ॒दितिः॑ स॒जोषा॑ः। अ॒न॒श्वासो॑ ये प॒वयो॑ऽर॒था इन्द्रै॑षिता
अ॒भ्यव॑र्तन्त॒ दस्यून्॥१७॥[१.६.१२]

यत॑ इन्द्र॒ भया॑महे॒ ततो॑ नो॒ अभयं॑ कृधि। मघ॑वञ्छृग्धि॒ तव॑ तन्न॒ ऊतये॑ विद्विषो॒ विमृ॑धो
जहि। स्व॒स्ति॒दा वि॒शस्प॑र्तिर्वृ॒त्रहा॑ विमृ॑धो व॒शी। वृषेन्द्रः॑ पु॒र एतु॑ नः स्व॒स्ति॒दा अ॒भय॑ङ्कुरः।
म॒हा५ इन्द्रो॑ वज्र॑बाहुः॒ पोडु॑शी शर्म॒ यच्छ॑तु। स्व॒स्ति नो॑ म॒घवा॑ करोतु॒ हन्तु॑ पा॒प्मानं॑
यो॑ऽस्मान् द्वेष्टि। स॒जोषा॑ इन्द्र॒ सग॑णो मरु॒द्धिः सोमं॑ पिब वृ॒त्रह॑ञ्छूर वि॒द्वान्। ज॒हि
शत्रू॑रप॒मृधो॑नुद॒स्वाथा॑भयं कृणु॒ हि वि॒श्वतो॑ नः॥१८॥

ये दे॒वाः पु॒रः स॒दोऽग्नि॑ नै॒त्रा रक्षो॑हण॒स्ते नः॑ पा॒न्तु
ते नो॑ऽवन्तु॒ तेभ्यो॑ नम॒स्तेभ्यः॑ स्वाहा
ये दे॒वा दक्षि॑ण॒सदो॑ य॒मनै॑त्रा रक्षो॑हण॒स्ते नः॑ पा॒न्तु
ते नो॑ऽवन्तु॒ तेभ्यो॑ नम॒स्तेभ्यः॑ स्वाहा
ये दे॒वाः प॑श्चात् स॒दः स॒वितु॑ नै॒त्रा रक्षो॑हण॒स्ते नः॑ पा॒न्तु
ते नो॑ऽवन्तु॒ तेभ्यो॑ नम॒स्तेभ्यः॑ स्वाहा
ये दे॒वा उ॑त्तर॒सदो॑ वरु॒णने॑त्रा रक्षो॑हण॒स्ते नः॑ पा॒न्तु
ते नो॑ऽवन्तु॒ तेभ्यो॑ नम॒स्तेभ्यः॑ स्वाहा
ये दे॒वा उ॑परि॒षदो॑ बृह॒स्पति॑नेत्रा रक्षो॑हण॒स्ते नः॑ पा॒न्तु
ते नो॑ऽवन्तु॒ तेभ्यो॑ नम॒स्तेभ्यः॑ स्वाहाऽग्नये॑ रक्षो॒घ्ने स्वाहा॑
य॒माय॑ रक्षो॒घ्ने स्वाहा॑ स॒वित्रे॑ रक्षो॒घ्ने स्वाहा॑
वरु॑णाय रक्षो॒घ्ने स्वाहा॑ बृह॒स्पतये॑ दु॒वस्प॑ते रक्षो॒घ्ने स्वाहा॑॥१९॥

अ॒ग्निरायु॑ष्मा॒न्त्स व॑न॒स्पति॑भि॒रायु॑ष्मा॒न्तेन॒ त्वाऽऽयु॑षाऽऽयु॑ष्मन्तं॒ करोमि॑ सोम॒
आयु॑ष्मा॒न्त्स ओष॑धीभि॒रायु॑ष्मा॒न्तेन॒ त्वाऽऽयु॑षाऽऽयु॑ष्मन्तं॒ करोमि॑ य॒ज्ञ आयु॑ष्मा॒न्त्स
दक्षि॑णाभि॒रायु॑ष्मा॒न्तेन॒ त्वाऽऽयु॑षाऽऽयु॑ष्मन्तं॒ करोमि॑ ब्र॒ह्मायु॑ष्म॒त्तद् ब्र॑ह्म॒णैरायु॑ष्म॒त्तेन॒
त्वाऽऽयु॑षाऽऽयु॑ष्मन्तं॒ करोमि॑ दे॒वा आयु॑ष्मन्त॒स्तेऽमृ॑तेनायु॑ष्मन्त॒स्तेन॒ त्वाऽऽयु॑षाऽऽयु॑ष्मन्तं॒
करोमि॑॥२०॥

या वा॑मिन्द्रा वरुणा॒ यत॑व्या॒ तनू॑स्तये॒मम॑ हंसो॒ मुञ्च॑तम्।
या वा॑मिन्द्रा वरुणा॒ सह॑स्या॒ तनू॑स्तये॒मम॑ हंसो॒ मुञ्च॑तम्।

या वामिन्द्रा वरुणा रक्षस्यां तनूस्तयेमम॥ हंसो मुञ्चतम्।
 या वामिन्द्रा वरुणा तेजस्यां तनूस्तयेमम॥ हंसो मुञ्चतम्॥ २१॥
 यो वामिन्द्रा वरुणावृग्नौ सामस्तं वामेतेनावं यजे
 यो वामिन्द्रा वरुणा द्विपाथ्सु पशुषु सामस्तं वामेतेनावं यजे
 यो वामिन्द्रा वरुणा चतुष्पाथ्सु सामस्तं वामेतेनावं यजे
 यो वामिन्द्रा वरुणा गोष्ठे सामस्तं वामेतेनावं यजे
 यो वामिन्द्रा वरुणा गृहेषु सामस्तं वामेतेनावं यजे
 यो वामिन्द्रा वरुणाप्सु सामस्तं वामेतेनावं यजे
 यो वामिन्द्रा वरुणौषधीषु सामस्तं वामेतेनावं यजे
 यो वामिन्द्रा वरुणा वनस्पतिषु सामस्तं वामेतेनावं यजे॥ २२॥

अग्ने यशस्विन् यशसे ममर्पयेन्द्रावतीमपचितीमिहावंह। अयं मूर्धा परमेष्ठी सुवर्चाः
 समानानामुत्तमश्लोको अस्तु॥ भद्रं पश्यन्तु उपसेदुरग्रे तपो दीक्षामृषयः सुवर्षिदः। ततः
 क्षत्रं बलमोजंश्च जातं तदस्मै देवा अभि सन्नमन्तु॥ धाता विधाता परमोतसन्धृक्
 प्रजापतिः परमेष्ठी विराजा। स्तोमाश्छन्दांसि निविदोम आहुरेतस्मै राष्ट्रमभिसन्नमाम॥
 अभ्यावर्तध्वमुपमेतंसाक मय॥ शास्ताऽधिपतिर्वो अस्तु। अस्य विज्ञानमनुसंरभध्वमिमं
 पश्चादनु जीवाथ सर्वे॥ २३॥

॥ राष्ट्रभूतम् ॥

ऋताषाडृतधामाग्निर्गन्धर्वस्तस्यौषधयोऽप्सरस ऊर्जो नाम
 स इदं ब्रह्मक्षत्रं पातु ता इदं ब्रह्मक्षत्रं पान्तु तस्मै स्वाहा ताभ्यः स्वाहा
 संहितो विश्वसामा सूर्यो गन्धर्वस्तस्य मरीचयोऽप्सरस आयुवो नाम
 स इदं ब्रह्मक्षत्रं पातु ता इदं ब्रह्मक्षत्रं पान्तु तस्मै स्वाहा ताभ्यः स्वाहा
 सुषुम्णः सूर्यरश्मिश्चन्द्रमा गन्धर्वस्तस्य नक्षत्राण्यऽप्सरसो बिकुरयो नाम
 स इदं ब्रह्मक्षत्रं पातु ता इदं ब्रह्मक्षत्रं पान्तु तस्मै स्वाहा ताभ्यः स्वाहा
 भुज्युः सुपर्णो यज्ञो गन्धर्वस्तस्य दक्षिणा अप्सरसस्तवा नाम
 स इदं ब्रह्मक्षत्रं पातु ता इदं ब्रह्मक्षत्रं पान्तु तस्मै स्वाहा ताभ्यः स्वाहा

प्रजापतिर्विश्वकर्मा मनो गन्धर्वस्तस्यैर्षामान्यप्सरसो वह्नयो नाम
 स इदं ब्रह्मक्षत्रं पातु ता इदं ब्रह्मक्षत्रं पातु तस्मै स्वाहा ताभ्यः स्वाहेषिरो
 विश्वव्यचा वातो गन्धर्वस्तस्यापोऽप्सरसो मुदा नाम
 स इदं ब्रह्मक्षत्रं पातु ता इदं ब्रह्मक्षत्रं पातु तस्मै स्वाहा ताभ्यः स्वाहा॥

भुवनस्य पते यस्य त उपरि गृहा इह च। स नो रास्वाज्यानि९ रायस्पोष९ सुवीर्य९
 संवत्सरीणा९ स्वस्तिम्। (स्वाहा)।

प्रमेष्ठ्यधिपतिर्मृत्युर्गन्धर्वस्तस्य विश्वमप्सरसो भुवो नाम
 स इदं ब्रह्मक्षत्रं पातु ता इदं ब्रह्मक्षत्रं पातु तस्मै स्वाहा ताभ्यः स्वाहा
 सुक्षितिः सुभूतिर्भद्रकृत्सुवर्वाण्यर्जुन्यो गन्धर्वस्तस्य विद्युतोऽप्सरसो रुचो नाम
 स इदं ब्रह्मक्षत्रं पातु ता इदं ब्रह्मक्षत्रं पातु तस्मै स्वाहा ताभ्यः स्वाहा

दूरे हैतिरमृडयो मृत्युर्गन्धर्वस्तस्य प्रजा अप्सरसो भीरुवो नाम
 स इदं ब्रह्मक्षत्रं पातु ता इदं ब्रह्मक्षत्रं पातु तस्मै स्वाहा ताभ्यः स्वाहा
 चारुः कृपणकाशी कामो गन्धर्वस्तस्याधयोऽप्सरसः शोचयन्तीर्नाम
 स इदं ब्रह्मक्षत्रं पातु ता इदं ब्रह्मक्षत्रं पातु तस्मै स्वाहा ताभ्यः स्वाहा
 स नो भुवनस्य पते यस्य त उपरि गृहा इह च। उरु ब्रह्मणेऽस्मै क्षत्राय महि शर्म यच्छ
 (स्वाहा)॥

नमो अस्तु स्रपेभ्यो ये के च पृथिवीमनु। ये अन्तरिक्षे ये दिवि तेभ्यः स्रपेभ्यो नमः॥
 येऽदो रौचने दिवो ये वा सूर्यस्य रश्मिषु। येषामप्सु सदः कृतं तेभ्यः स्रपेभ्यो नमः॥
 या इषवो यातुधानानां ये वा वनस्पतीरनु। ये वाऽवटेषु शेरते तेभ्यः स्रपेभ्यो नमः॥

॥ पञ्चचोडाः ॥

अयं पुरो हरिकेशः सूर्यरश्मिस्तस्य रथगृत्सश्च रथौजाश्च सेनानिग्रामण्यौ पुञ्जिकस्थला
 च कृतस्थला चाप्सरसौ यातुधाना हेती रक्षांसि प्रहेतिस्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते
 यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जम्भे दधामि।

अयं दक्षिणा विश्वकर्मा तस्य रथस्वनश्च रथे चित्रश्च सेनानिग्रामण्यौ मेनका च सहजन्या
 चाप्सरसौ दङ्गवः पशवो हेतिः पौरुषेयोवधः प्रहेतिस्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं

द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जम्भे दधामि।

अयं पश्चाद्विश्वव्याचास्तस्य रथप्रोतश्चासंमरथश्च सेनानिग्रामण्यौ प्रम्लोचन्ती चानुम्लोचन्ती चाप्सरसौ सर्पा हेतिर्व्याघ्राः प्रहेतिस्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जम्भे दधामि।

अयमुत्तराध्वंस्यद्वसुस्तस्य सेनजिघं सुषेणश्च सेनानिग्रामण्यौ विश्वाची च घृताची चाप्सरसावापो हेतिर्वातः प्रहेतिस्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जम्भे दधामि।

अयमुपर्यर्वाग्वंसुस्तस्य तार्क्ष्यश्चारिष्टनेमिश्च सेनानिग्रामण्यावुर्वशी च पूर्वचिन्तिश्चाप्सरसौ विद्युद्धेतिर्वस्फूर्जन्प्रहेतिस्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जम्भे दधामि।

॥ अप्रतिरथम् ॥

(तैत्तिरीयसंहितायां काण्डः - ४/प्रश्नः - ६/अनुवाकः - ४)

आशुः शिशानो वृषभो न युध्मो घनाघ्नः क्षोभणश्चरषणीनाम्। सङ्क्रन्दनोऽनिमिष एकवीरः शतं सेना अजयत् साकमिन्द्रः। सङ्क्रन्दनेनानिमिषेण जिष्णुना युत्कारेण दुश्श्ववनेन धृष्णुना। तदिन्द्रेण जयत् तत्सहध्वं युधो नर इषुहस्तेन वृष्णा। स इषुहस्तैः सनिषङ्गिभिर्वशी सः संष्टा स युध इन्द्रो गणेन। सः सृष्टजिह्वासां पा बाहुशर्ध्वध्वधन्वा प्रतिहिताभिरस्ता।

बृहस्पते परि दीया रथेन रक्षोहाऽमित्रां अपबाधमानः। प्रभञ्जन्सेनाः प्रमृणो युधा जयन्नस्माकमेध्यविता रथानाम्। गोत्रभिदं गोविदं वज्रबाहुं जयन्तमज्मं प्रमृणन्तमोजसा। इमं संजाता अनु वीरयध्वमिन्द्रं सखायोऽनु स रभध्वम्। बलविज्ञायः स्थविरः प्रवीरः सहस्वान् वाजी सहमान उग्रः। अभिर्वीरो अभिसत्त्वा सहोजा जैत्रमिन्द्र रथमा तिष्ठ गोवित्। अभि गोत्राणि सहसा गाहमानोऽदायो वीरः शतमन्युरिन्द्रः।

दुश्श्ववनः पृतनाषाड्युध्योऽस्माकं सेना अवतु प्र युत्सु। इन्द्र आसां नेता बृहस्पतिर्दक्षिणा यज्ञः पुर एतु सोमः। देवसेनानामभिभञ्जतीनां जयन्तीनां मरुतो यन्त्वग्रै। इन्द्रस्य वृष्णो वरुणस्य राज्ञ आदित्यानां मरुता शर्ध उग्रम्। महामनसां भुवनच्यवानां घोषो देवानां जयन्तामुदस्थात्। अस्माकमिन्द्रः समृतेषु ध्वजेष्वस्माकं या इषवस्ता जयन्तु।

अस्माकं वीरा उत्तरे भवन्त्वस्मानु देवा अवता हवेषु। उद्धर्षय मघवन्नायुधान्युत् सत्त्वंनां
मामकानां महासि। उद्धृत्रहन् वाजिनां वाजिनान्युद्रथानां जयतामेतु घोषः। उप प्रेत
जयता नरः स्थिरा वः सन्तु बाहवः। इन्द्रो वः शर्म यच्छत्वनाधृष्या यथाऽसंथ। अवसृष्टा
परा पतु शरव्ये ब्रह्मसंशिता।

गच्छामित्रान् प्रविश मैषां कं चनोच्छिषः। मर्माणि ते वर्मभिश्छादयामि सोमस्त्वा
राजाऽमृतेनाभिर्वस्ताम्। उरोर्वरीयो वरिवस्ते अस्तु जयन्तं त्वामनु मदन्तु देवाः। यत्र
बाणाः सम्पतन्ति कुमारा विशिखा इव। इन्द्रो नस्तत्र वृत्रहा विश्वाहा शर्म यच्छतु॥

शं च मे मयश्च मे प्रियं च मेऽनुकामश्च मे कामश्च मे सौमनसश्च मे भद्रं च मे श्रेयश्च
मे वस्यश्च मे यशश्च मे भगश्च मे द्रविणं च मे यन्ता च मे धर्ता च मे क्षेमश्च मे धृतिश्च
मे विश्वं च मे महश्च मे संविच्च मे ज्ञात्रं च मे सूश्च मे प्रसूश्च मे सीरं च मे लयश्च म
ऋतं च मेऽमृतं च मेऽयक्ष्मं च मेऽनामयच्च मे जीवातुश्च मे दीर्घायुत्वं च मेऽनमित्रं च
मेऽभयं च मे सुगं च मे शयनं च मे सूषा च मे सुदिनं च मे॥

॥ विहव्यम् ॥

ममाग्ने वर्चो विहवेष्बस्तु वयं त्वेन्धानास्तनुवं पुपेम। मह्यं नमन्तां प्रदिशश्चतस्रस्त्वयाऽध्यक्षेण
पृतना जयेम। मम देवा विहवे सन्तु सर्व इन्द्रावन्तो मरुतो विष्णुरग्निः। ममान्तरिक्षमुरु
गोपमस्तु मह्यं वातः पवतां कामे अस्मिन्। मयि देवा द्रविणमा यजन्तां मय्याशीरस्तु
मयि देवहूतिः। दैव्या होतांरा वनिषन्तु पूर्वेऽरिष्टाः स्याम तनुवां सुवीराः। मह्यं यजन्तु मम
यानि हव्याऽऽकूतिः सत्या मनसो मे अस्तु। एनो मा नि गां कतमच्चनाहं विश्वे देवासो
अधि वोचता मे। देवीः षडुर्वीरुरु णः कृणोत विश्वे देवास इह वीरयध्वम्। मा हास्महि
प्रजया मा तनूभिर्मा रंधाम द्विषते सोम राजन्। अग्निर्मन्युं प्रतिनुदन् पुरस्ताददब्धो
गोपाः परि पाहि नस्त्वम्। प्रत्यश्चो यन्तु निगुतः पुनस्तेऽमैषां चित्तं प्रबुधा वि नैशत्।
धाता धातृणां भुवनस्य यस्पतिर्देवः संवितारमभिमातिषाऽहम्। इमं यज्ञमश्विनोभा
बृहस्पतिर्देवाः पान्तु यजमानं न्यर्थात्। उरुव्यचां नो महिषः शर्म यः सदस्मिन् हवै
पुरुहूतः पुरुक्षु। स नः प्रजायै हर्यश्च मृडयेन्द्र मा नो रीरिषो मा परा दाः। ये नः सपत्ना

अप॑ ते भ॑वन्त्विन्द्रा॒ग्निभ्या॑मव॑ बाधामहे॑ तान्। वस॑वो रु॒द्रा आ॑दित्या उ॒परि॑स्पृश॑ मो॒ग्रं
चेत्ता॑रमधिरा॒जम॑क्रन्। अ॒र्वाश्च॑मिन्द्रं॒ममु॑तो॒ हवाम॑हे यो गो॒जिद्धं॑ न॒जिदं॑श्च॒जिद्यः॑। इ॒मं नो॑
य॒ज्ञं वि॑ह॒वे जु॑षस्वा॒स्य कु॑र्मो हरि॒वो मे॒दिनं॑ त्वा॥

॥ मृगारम् ॥

अ॒ग्नेर्मन्वे॑ प्रथ॒मस्य॑ प्रचै॒तसो॑ यं पाश्च॑जन्यं ब॒हवः॑ समि॒न्धते॑। वि॒श्वस्यां॑ वि॒शि
प्र॑वि॒विशि॒वाः संमी॑महे स नो॑ मु॒ञ्चत्व॑ हंसः। यस्ये॒दं प्रा॑णं नि॒मिष॑द्यदे॒जंति॑ यस्य॑ जा॒तं
जन॑मानं च के॒वलम्। स्तौ॒म्यग्निं॑ नाथि॒तो जो॑हवीमि॒ स नो॑ मु॒ञ्चत्व॑ हंसः।

इन्द्र॑स्य म॒न्ये प्रथ॑मस्य प्रचै॒तसो॑ वृ॒त्रघ्नः॑ स्तोमा॒ उप॑ मामुपा॒गुः। यो दा॑शुषः सु॒कृतो॑
हव॒मुप॑ गन्ता॒ स नो॑ मु॒ञ्चत्व॑ हंसः। यः सं॒द्रामं॑ नय॒ति सं॒वशी॑ यु॒धे यः पु॑ष्टा॒नि सः सृ॑जति॒
त्रया॑णि। स्तौ॒मीन्द्रं॑ नाथि॒तो जो॑हवीमि॒ स नो॑ मु॒ञ्चत्व॑ हंसः।

म॒न्वे वा॑ मि॒त्रावरु॑णा तस्य॑ वि॒त्तः स॒त्यौज॑सा दृ॒हणा॑ यं नु॒दथे॑। या रा॒जानं॑ स॒रथं॑
याथ॑ उ॒ग्रा ता नो॑ मु॒ञ्चत॒मागंसः॑। यो वा॒ः रथं॑ ऋ॒जुर॑ग्निमि॒ सत्य॑धर्मा मिथु॒श्चर॑न्तमु॒पया॑ति
दूष॑यन्। स्तौ॒मि मि॒त्रावरु॑णा नाथि॒तो जो॑हवीमि॒ तौ नो॑ मु॒ञ्चत॒मागंसः॑।

वा॒योः सं॒वितु॑र्वि॒दथानि॑ म॒न्महे॑ यावा॑त्म॒न्वद्विभृ॑तो यौ च॑ रक्ष॒तः। यौ वि॒श्वस्य॑ परि॒भू
ब॑भूवतुस्तौ नो॑ मु॒ञ्चत॒मागंसः॑। उप॑ श्रेष्ठां न आ॒शिषो॑ दे॒वयो॑र्ध॒मं अ॑स्थिरन्। स्तौ॒मि वा॒युः
सं॒वितारं॑ नाथि॒तो जो॑हवीमि॒ तौ नो॑ मु॒ञ्चत॒मागंसः॑।

र॒थीत॑मौ र॒थीना॑म॒ह ऊ॒तये॑ शु॒भं ग॑मि॒ष्ठौ सु॒यमे॑भि॒रश्वैः॑। ययो॑र्वा दे॒वौ दे॒वेष्व॑नि॒शित॒मोज॑स्तौ
नो॑ मु॒ञ्चत॒मागंसः॑। यद॒यातं॑ व॒हतु॑ सूर्या॒यास्त्रि॑च॒क्रेण॑ स॒ः स॒दमि॑च्छ॒मानौ॑। स्तौ॒मि
दे॒वाव॑श्चि॒नौ नाथि॒तो जो॑हवीमि॒ तौ नो॑ मु॒ञ्चत॒मागंसः॑।

म॒रुता॑ म॒न्वे अ॒धि नो॑ ब्रुवन्तु प्रे॒मां वा॑चं वि॒श्वाम॑वन्तु वि॒श्वे। आ॒शून् हु॑वे सु॒यमा॑नू॒तये॑
ते नो॑ मु॒ञ्चन्त्वे॒नसः॑। ति॒ग्ममा॑यु॒धं वी॒डितं॑ स॒हस्व॑द्वि॒व्यः शर्धः॑ पृ॒तना॑सु जि॒ष्णु। स्तौ॒मि
दे॒वान्म॑रु॒तो नाथि॒तो जो॑हवीमि॒ ते नो॑ मु॒ञ्चन्त्वे॒नसः॑।

दे॒वाना॑ म॒न्वे अ॒धि नो॑ ब्रुवन्तु प्रे॒मां वा॑चं वि॒श्वाम॑वन्तु वि॒श्वे। आ॒शून् हु॑वे सु॒यमा॑नू॒तये॑
ते नो॑ मु॒ञ्चन्त्वे॒नसः॑। यदि॑दं मां ऽभि॒शोच॑ति पौरु॒षेये॑ण दै॒व्येन॑। स्तौ॒मि वि॒श्वान्दे॒वान्नाथि॑तो
जो॑हवीमि॒ ते नो॑ मु॒ञ्चन्त्वे॒नसः॑।

अनु नोऽद्यानुमतिर्यज्ञं देवेषु मन्यताम्। अग्निश्च हव्यवाहनो भवतां दाशुषे मयः।
अन्विदनुमते त्वं मन्यासै शं च नः कृधि। ऋत्वे दक्षां नो हि नु प्रण आयूषि तारिषः।
वैश्वानरो न ऊत्या प्र यातु परावतः। अग्निरुक्थेन वाहसा॥ पृष्ठो दिवि पृष्ठो अग्निः
पृथिव्यां पृष्ठो विश्वा ओषधीराविवेश। वैश्वानरसहसा पृष्ठो अग्निः स नो दिवा स रिषः
पातु नक्तम्। ये अप्रथेताममितेभिरोजोभिर्ये प्रतिष्ठे अभवतां वसूनाम्।

स्तौमि द्यावापृथिवी नाथितो जौहवीमि ते नो मुञ्चतमहंसः। उर्वी रोदसी वरिवः
कृणोतं क्षेत्रस्य पत्नी अधि नो ब्रूयातम्। स्तौमि द्यावापृथिवी नाथितो जौहवीमि ते नो
मुञ्चतमहंसः। यत्ते वयं पुरुषत्रा यविष्ठाऽविद्वान्सश्वकृमा कचनाऽऽङ्गः। कृधी स्वस्मा
अदितेरनाङ्गा व्येनासि शिश्रथो विष्वगग्रे। यथा ह तद्वसवो गौर्यं चित्पदि पिताममुञ्चता
यजत्राः। एवा त्वमस्मत्प्र मुञ्चा व्यहः प्राताग्र्ये प्रतरां न आयुः॥

॥ सर्पाहृतिः ॥

समीची नामासि प्राची दिक्तस्यास्तेऽग्निरधिपतिरसितो रक्षिता यश्चाधिपतिर्यश्च गोप्ता
ताभ्यां नमस्तौ नो मृडयतां ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वां जम्भे
दधाम्योजस्विनी नामासि दक्षिणा दिक्तस्यास्त इन्द्रोऽधिपतिः पृदाकू रक्षिता
यश्चाधिपतिर्यश्च गोप्ता ताभ्यां नमस्तौ नो मृडयतां ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वां जम्भे
दधामि

प्राची नामासि प्रतीची दिक्तस्यास्ते सोमोऽधिपतिः स्वजो रक्षिता यश्चाधिपतिर्यश्च गोप्ता
ताभ्यां नमस्तौ नो मृडयतां ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वां जम्भे
दधाम्यवस्थावा नामास्युदीची दिक्तस्यास्ते वरुणोऽधिपतिस्तिरश्चराजी रक्षिता
यश्चाधिपतिर्यश्च गोप्ता ताभ्यां नमस्तौ नो मृडयतां ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं
वां जम्भे

दधाम्यधिपत्नी नामासि बृहती दिक्तस्यास्ते बृहस्पतिरधिपतिः श्वित्रो रक्षिता यश्चाधिपतिर्यश्च
गोप्ता ताभ्यां नमस्तौ नो मृडयतां ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वां जम्भे दधामि
वशिनी नामासीयं दिक्तस्यास्ते यमोऽधिपतिः कल्माषग्रीवो रक्षिता यश्चाधिपतिर्यश्च गोप्ता
ताभ्यां नमस्तौ नो मृडयतां ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वां जम्भे दधामि॥

॥ गन्धर्वाहुतीः ॥

हेतयो नाम स्थ तेषां वः पुरो गृहा अग्निर्व इषवः सलिलो
 वातनाम तेभ्यो वो नमस्ते नो मृडयत ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जम्भे दधामि
 निलिम्पा नाम स्थ तेषां वो दक्षिणा गृहाः पितरो व इषवः सगरौ
 वातनाम तेभ्यो वो नमस्ते नो मृडयत ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जम्भे दधामि
 वज्रिणो नाम स्थ तेषां वः पश्चाद्गृहाः स्वप्नो व इषवो गह्वरो
 वातनाम तेभ्यो वो नमस्ते नो मृडयत ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जम्भे
 दधाम्यवस्थावानो नाम स्थ तेषां व उत्तराद्गृहा आपो व इषवः समुद्रो
 वातनाम तेभ्यो वो नमस्ते नो मृडयत ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जम्भे
 दधाम्यधिपतयो नाम स्थ तेषां व उपरि गृहा वरुण व इषवोऽवस्वान्
 वातनाम तेभ्यो वो नमस्ते नो मृडयत ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जम्भे दधामि
 क्रव्या नाम स्थ पार्थिवास्तेषां व इह गृहा अन्न व इषवो निमिषो
 वातनाम तेभ्यो वो नमस्ते नो मृडयत ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जम्भे दधामि।

॥ अज्यानि ॥

शतायुधाय शतवीर्याय शतोतयेऽभिमातिषाहे। शतं यो नः शरदो अजीतानिन्द्रो नैषदति
 दुरितानि विश्वा॥

ये चत्वारः पृथयो देवयानां अन्तरा द्यावापृथिवी वियन्ति। तेषां यो अज्यानिमजीतिमा
 वहात्तस्मै नो देवाः परि दत्तेह सर्वे॥

ग्रीष्मो हेमन्त उत नो वसन्तः शरद्वर्षाः सुवितं नो अस्तु। तेषामृतूनां शतशारदानां
 निवात एषामभये स्याम॥

इदुवत्सराय परिवत्सराय संवत्सराय कृणुता बृहन्नमः। तेषां वयं सुमतौ यज्ञियानां
 ज्योगजीता अहंताः स्याम॥

भद्रान्नः श्रेयः समनैष्ट देवास्त्वयाऽवसेन समशीमहि त्वा। स नो मयोभूः पितो आविशस्व
 शन्तोकाय तनुवै स्यो नः॥

भू॒तं भव्यं॑ भवि॒ष्यद्व॑षट् स्वाहा
 नम॑ ऋ॒क्साम॑यजुर्व॒षट् स्वाहा
 नमो॑ गाय॒त्रीत्रि॑ष्टु॒जगती॑ वषट् स्वाहा
 नमः॑ पृथि॒व्यन्तरि॑क्षं द्यौर्व॒षट् स्वाहा
 नमो॑ऽग्नि॒र्वायुः॑ सूर्यो॑ वषट् स्वाहा
 नमः॑ प्रा॒णो व्या॒नोऽपा॒नो वषट् स्वाहा
 नमो॑ऽन्नं कृ॒षिर्वृ॑ष्टिर्व॒षट् स्वाहा
 नमः॑ पि॒ता पु॒त्रः पौ॒त्रो वषट् स्वाहा
 नमो॑ भूर्भुवः॑ सुव॒र्वषट् स्वाहा नमः॑।

॥ अथर्वशिरसम् ॥

(तैत्तिरीयब्राह्मणे अष्टकम् - १/प्रश्नः - ५/अनुवाकः - ८)

इन्द्रो॑ दधी॒चो अ॒स्थभिः॑। वृ॒त्राण्य॑प्रतिष्कुतः। ज॒घान॑ नव॒तीर्न॑व। इच्छन्न॑श्वस्य॒ यच्छि॑रः।
 पर्व॑तेष्वप॒श्रित॑म्। तद्वि॑दच्छ॒र्यणा॑वति। अत्राह॑ गोरम॒न्वत। नाम॒ त्वष्ट॑रपी॒च्यम॑। इ॒त्था
 च॒न्द्रम॑सो गृहे। इन्द्र॑मि॒द्राथि॑नो बृ॒हत्॥

इन्द्र॑म॒र्केभि॑र॒र्किणः॑। इन्द्र॑ वा॒णीर॑नूषत। इन्द्र॑ इ॒द्धर्योः॑ सचा॑। सम्मि॑श्र आ॒वचो॑ युजा॑। इन्द्रो॑
 व॒ज्री हि॑रण्ययः। इन्द्रो॑ दी॒र्घाय॑ चक्ष॒से। आ सूर्य॑ꣳ रोहय॒द्विवि॑। वि गो॒भिर॑द्रि॒मैरय॑त्। इन्द्र॑
 वाजे॑षु नो अ॒व। स॒हस्र॑प्र॒धनेषु॑ च॥

उ॒ग्र उ॒ग्रभि॑रू॒तिभिः॑। तमि॑न्द्र॒ वाज॑यामसि। म॒हे वृ॒त्राय॑ ह॒न्त॑वे। स वृषा॑ वृष॒भो भु॑वत्।
 इन्द्रः॑ स दाम॑ने कृतः। ओजि॑ष्ठः स बलै॑ हितः। द्यु॒म्नी श्लो॒की स सौ॒म्यः। गि॒रा व॒ज्रो न
 सम्भृ॑तः। सब॑लो अ॒न॑प॒च्युतः। व॒व॒क्षुरु॒ग्रो अस्तृ॑तः॥

॥ प्रत्यङ्गिरसम् ॥

(तैत्तिरीयब्राह्मणे अष्टकम् - २/प्रश्नः - ३/अनुवाकः - २)

चक्षु॑षो हे॒ते म॑न॒सो हे॒ते। वाचो॑ हे॒ते ब्र॑ह्म॒णो हे॒ते। यो मां॑ऽघा॒युर॑भि॒दास॑ति। तम॑ग्रे मे॒न्या
 मे॒निं कृ॑णु। यो मा॒ चक्षु॑षा॒ यो म॑न॒सा। यो वा॒चा ब्र॑ह्म॒णाऽघा॒युर॑भि॒दास॑ति। तया॑ऽग्रे त्वं

मेन्या। अमुममेनिं कृणु। यत्किञ्चासौ मनसा यच्च वाचा। यज्ञैर्जुहोति यजुषा हविर्भिः॥
 तन्मृत्युनिर्ऋत्या संविदानः। पुरादिष्टादाहुतीरस्य हन्तु। यातुधाना निर्ऋतिरादुरक्षः। ते
 अस्य घन्त्वन्तेन सत्यम्। इन्द्रेपिता आज्यमस्य मध्नन्तु। मा तथ्समृद्धिं यदसौ करोति।
 हन्मि तेऽहं कृतः हविः। यो मे घोरमचीकृतः। अपाँश्चौ त उभौ बाहू। अपनह्याम्यास्यम्॥
 अपं नह्यामि ते बाहू। अपं नह्याम्यास्यम्। अग्नेर्देवस्य ब्रह्मणा। सर्वं तेऽवधिपं कृतम्।
 पुराऽमुष्यं वषट्कारात्। यज्ञं देवेषु नस्कृधि। स्विष्टमस्माकं भूयात्। माऽस्मान्प्रापन्नरातयः।
 अन्तिं दूरे सतो अग्ने। भ्रातृव्यस्याभिदासतः॥१४॥

वषट्कारेण वज्रेण। कृत्याः हन्मि कृतामहम्। यो मा नक्तुं दिवा सायम्। प्रातश्चाहो
 निपीयति। अद्या तमिन्द्र वज्रेण। भ्रातृव्यं पादयामसि।

(तैत्तिरीयब्राह्मणे अष्टकम् - २/प्रश्नः - ५/अनुवाकः - १)

प्राणो रक्षति विश्वमेजत्। इर्यो भूत्वा बहुधा बहूनि। स इत्सर्वं व्यानशे। यो देवो देवेषु
 विभूरन्तः। आवृद्धात् क्षेत्रियध्वगद्वषा। तमित्प्राणं मनसोप शिक्षत। अग्रं देवानामिदमत्तु
 नो हविः। मनसश्चित्तेदम्। भूतं भव्यं च गुप्यते। तद्धि देवेष्वग्नियम्॥

आ न एतु पुरश्चरम्। सह देवैरिमः हवम्। मनः श्रेयसिश्रेयसि। कर्मन् यज्ञपतिं दधत्।
 जुषतां मे वागिदः हविः। विराड्वेवी पुरोहिता। हव्यवाडनपायिनी। यया रूपाणि बहुधा
 वदन्ति। पेशांसि देवाः परमे जनित्रै। सा नो विराडनपस्फुरन्ती॥

वाग्देवी जुषतामिदः हविः। चक्षुर्देवानां ज्योतिरमृते न्यक्तम्। अस्य विज्ञानाय बहुधा
 निर्धायते। तस्य सुम्नमशीमहि। मा नो हासीद्विचक्षणम्। आयुरिन्द्रः प्रतीर्यताम्।
 अनन्धाश्चक्षुषा वयम्। जीवा ज्योतिरशीमहि। सुवर्ज्योतिरुतामृतम्। श्रोत्रेण भद्रमुत
 शृण्वन्ति सत्यम्। श्रोत्रेण वाचं बहुधोद्यमानाम्। श्रोत्रेण मोदश्च महश्च श्रूयते। श्रोत्रेण सर्वा
 दिश आ शृणोमि। येन प्राच्या उत दक्षिणा। प्रतीच्यै दिशः शृण्वन्त्युत्तरात्। तदिच्छोत्रं
 बहुधोद्यमानम्। अरान्न नेमिः परि सर्वं बभूव॥

(तैत्तिरीयब्राह्मणे अष्टकम् - २/प्रश्नः - ७/अनुवाकः - ७)

सिंहे व्याघ्र उत या पृदाकौ। त्विषिरग्नौ ब्राह्मणे सूर्ये या। इन्द्रं या देवी सुभगां जजानं।

सा न आगन्वर्चसा संविदाना। या राजन्ये दुन्दुभावायतायाम्। अश्वस्य क्रन्द्ये पुरुषस्य मायौ। इन्द्रं या देवी सुभगा जजान। सा न आगन्वर्चसा संविदाना। या हस्तिनि द्वीपिनि या हिरण्ये। त्विषिरश्वेषु पुरुषेषु गोषु॥

इन्द्रं या देवी सुभगा जजान। सा न आगन्वर्चसा संविदाना। रथे अक्षेषु वृषभस्य वाजे। वार्ते पर्जन्ये वरुणस्य शुष्मे। इन्द्रं या देवी सुभगा जजान। सा न आगन्वर्चसा संविदाना। राडसि विराडसि। सम्राडसि स्वराडसि। इन्द्राय त्वा तेजस्वते तेजस्वन्तः श्रीणामि। इन्द्राय त्वोजस्वत ओजस्वन्तः श्रीणामि॥

इन्द्राय त्वा पर्यस्वते पर्यस्वन्तः श्रीणामि। इन्द्राय त्वाऽऽयुष्मत आयुष्मन्तः श्रीणामि। तेजोऽसि। तत्ते प्र यच्छामि। तेजस्वदस्तु मे मुखम्। तेजस्वच्छिरो अस्तु मे। तेजस्वान् विश्वतः प्रत्यङ्। तेजसा सं पिपृग्धि मा। ओजोऽसि। तत्ते प्र यच्छामि॥

ओजस्वदस्तु मे मुखम्। ओजस्वच्छिरो अस्तु मे। ओजस्वान् विश्वतः प्रत्यङ्। ओजसा सं पिपृग्धि मा। पयोऽसि। तत्ते प्र यच्छामि। पर्यस्वदस्तु मे मुखम्। पर्यस्वच्छिरो अस्तु मे। पर्यस्वान् विश्वतः प्रत्यङ्। पर्यसा सं पिपृग्धि मा॥

आयुरसि। तत्ते प्र यच्छामि। आयुष्मदस्तु मे मुखम्। आयुष्मच्छिरो अस्तु मे। आयुष्मान् विश्वतः प्रत्यङ्। आयुषा सं पिपृग्धि मा। इममग्र आयुषे वर्चसे कृधि। प्रियः रेतो वरुण सोम राजन्। मातेवास्मा अदिते शर्म यच्छ। विश्वे देवा जरदष्टिर्यथाऽसत्॥

आयुरसि विश्वायुरसि। सर्वायुरसि सर्वमायुरसि। यतो वातो मनोजवाः। यतः क्षरन्ति सिन्धवः। तासां त्वा सर्वासा रुचा। अभिषिञ्चामि वर्चसा। समुद्र इवासि गृह्णना। सोम इवास्यदाभ्यः। अग्निरिव विश्वतः प्रत्यङ्। सूर्य इव ज्योतिषा विभूः॥

अपां यो द्रवणे रसः। तमहमस्मा आमुष्यायुणाय। तेजसे ब्रह्मवर्चसाय गृह्णामि। अपां य ऊर्मौ रसः। तमहमस्मा आमुष्यायुणाय। ओजसे वीर्याय गृह्णामि। अपां यो मध्यतो रसः। तमहमस्मा आमुष्यायुणाय। [पुष्ट्यै प्रजननाय गृह्णामि। अपां यो यज्ञियो रसः। तमहमस्मा आमुष्यायुणाय।] आयुषे दीर्घायुत्वाय गृह्णामि॥

अहमस्मि प्रथमजा ऋतस्य। पूर्वं देवेभ्यो अमृतस्य नाभिः। यो मा ददाति स इदेव

माऽऽवाः। अ॒हम॒न्नम॒न्नम॒दन्त॑म॒द्भि। पूर्व॑म॒ग्नेरपि॑ द॒ह॒त्यन्न॑म्। य॒त्तौ हा॑साते अ॒हमु॒त्तरेषु॑।
व्या॒त्तम॑स्य प॒शवः॑ सु॒जम्भ॑म्। पश्य॑न्ति॒ धीराः॑ प्रच॑रन्ति॒ पाकाः॑। जहा॑म्य॒न्यन्न॑ ज॒हाम्य॒न्यम्।
अ॒हम॒न्नं व॒शमि॒च्छामि॑॥

स॒मान॑मर्थं॒ पर्ये॑मि भु॒ञ्जत्। को मा॒मन्नं॑ मनु॒ष्यो द॑येत्। परा॑के अन्नं॒ निहि॑तं लो॒क ए॒तत्।
विश्वे॑र्दे॒वैः पि॒तृभिर्गु॑प्तम॒न्नम्। यद॑द्यते॒ लुप्य॑ते॒ यत्परो॑प्यते॑। श॒त॒त॒मी सा त॒नूर्मे॑ ब॒भूव। म॒हान्तौ॑
च॒रू संकृ॑द्गु॒धेनं॑ प॒प्रौ। दिवं॑ च॒ पृ॒श्निं पृ॒थि॒वीं च॑ सा॒कम्। तथ्स॑म्पि॒बन्तो॑ न मि॒नन्ति॑ वे॒धसः॑।
नैतद्भू॒यो भव॑ति॒ नो कर्॑नीयः॥

अन्नं॑ प्रा॒णम॒न्नम॒पान॑माहुः। अन्नं॑ मृ॒त्युं तमु॑ जी॒वातु॑माहुः। अन्नं॑ ब्र॒ह्माणो॑ ज॒रसं॑ वदन्ति।
अन्न॑माहुः प्र॒जन॑नं प्र॒जाना॑म्। मोघ॑मन्नं॒ विन्द॑ते अ॒प्रचे॑ताः। स॒त्यं ब्र॑वीमि व॒ध इ॒त्थं तस्य॑।
ना॒र्य॒मणं॑ पु॒ष्यति॑ नो सखा॑यम्। के॒वला॒घो भव॑ति के॒वला॒दी। अ॒हं मे॒घः स्त॒नय॑न्व॒र्ष॒न्नस्मि॑।
मा॒मद॑न्त्य॒हम॑द्ध्य॒न्यान्॥

अ॒ह॒९ स॒द॒मृ॒तो भ॑वामि। मदा॑दि॒त्या अ॒धि॒ सर्वे॑ तपन्ति।

॥ वाक्सूक्तम् ॥

(तैत्तिरीयब्राह्मणे अष्टकम् - २/प्रश्नः - ४/अनुवाकः - ५९-६०)

दे॒वीं वाचं॑म॒जन॑यन्त दे॒वाः। तां वि॒श्वरू॑पाः प॒शवो॑ वदन्ति। सा नो॑ म॒न्त्रे॒षमूर्जं॑ दुहा॑ना।
धे॒नुर्वा॑ग॒स्मानु॑प॒ सुष्टु॑तैतु॥६०॥

यद्वा॑ग्वद॑न्त्यवि॒चेत॑नानि। रा॒ष्ट्री दे॒वानां॑ निष॒साद॑ म॒न्द्रा। चत॑स्र ऊ॒र्जं दु॒दुहे॑ पया॑सि। कं
स्वि॒दस्याः॑ पर॒मं ज॑गाम।

अ॒न॒न्ताम॑न्ता॒दधि॑ निर्मि॑तां म॒हीम्। यस्यां॑ दे॒वा अ॑दधु॒र्भोज॑नानि। एका॑क्षरां द्वि॒पदा॑९ ष॒द्वदां॑
च। वाचं॑ दे॒वा उप॑ जीवन्ति॒ विश्वे॑। वाचं॑ दे॒वा उप॑ जीवन्ति॒ विश्वे॑। वाचं॑ गन्ध॒र्वाः प॒शवो॑
मनु॒ष्याः। वा॒चीमा॑ वि॒श्वा भु॑व॒नान्य॑र्पिता॥

सा नो॑ ह॒वं जु॑षता॒मिन्द्र॑पत्नी। वा॒गक्षरं॑ प्रथ॒मजा॑ ऋ॒तस्य॑। वेदा॑नां मा॒ताऽमृ॑तस्य नाभिः। सा
नो॑ जुषा॒णोप॑ य॒ज्ञमा॑गात्। अ॒वन्ती॑ दे॒वी सु॑ह॒वा मे॑ अस्तु। यामृ॑ष॒यो म॒न्त्रकृ॑तो मनी॒षिणः॑।

अ॒न॒वैच्छं॑ दे॒वास्तप॑सा॒ श्रमे॑ण। ता॒न्दे॒वीं वाच॑ꣳ ह॒विषा॑ यजामहे। सा नो॑ दधातु सु॒कृत॑स्य॒ लो॒के। च॒त्वारि॑ वाक्प॒रिमि॑ता प॒दानि॑॥

ता॒नि वि॒दुर्ब्रा॑ह्म॒णा ये म॑नी॒षिणः॑। गुहा॒ त्रीणि॑ निहि॒ता नेङ्ग॑यन्ति। तुरी॑यं वा॒चो म॑नुष्या॒ वद॑न्ति।

॥ श्रद्धा सूक्तम् ॥

श्र॒द्धया॒ऽग्निः स॑मि॒ध्यते। श्र॒द्धया॑ वि॒न्दते॒ ह॒विः। श्र॒द्धां भ॑ग॒स्य मूर्ध॑नि। वच॒सा वे॑दयामसि। प्रि॒यꣳ श्र॑द्धे द॒दतः। प्रि॒यꣳ श्र॑द्धे दि॒दास॑तः। प्रि॒यं भो॒जेषु॑ यज्व॒सु॥

इ॒दं मं॑ उ॒दितं॑ कृ॒धि। यथा॑ दे॒वा अ॑सुरेषु। श्र॒द्धामु॑ग्रेषु च॒क्रिरे॑। ए॒वं भो॒जेषु॑ यज्व॒सु। अ॒स्माक॑मु॒दितं॑ कृ॒धि। श्र॒द्धां दे॒वा यज॑मानाः। वा॒युगो॑पा उपा॑सते। श्र॒द्धाꣳ ह॑द॒य्यया॑ऽऽकू॒त्या। श्र॒द्धया॑ हू॒यते॒ ह॒विः। श्र॒द्धां प्रा॑तर॒ह्वाम॑हे॥

श्र॒द्धां म॑ध्यन्दि॒नं परि॑। श्र॒द्धाꣳ सूर्य॑स्य नि॒मृचि॑। श्र॒द्धे श्र॒द्धा॑पये॒ह मा॑। श्र॒द्धा दे॒वानधि॑ व॒स्ते। श्र॒द्धा वि॒श्वमि॑दं जग॑त्। श्र॒द्धां का॑म॒स्य मा॑तर॒म॥ ह॒विषा॑ वर्धयामसि।

॥ ब्रह्मा सूक्तम् ॥

ब्र॒ह्मं ज॒ज्ञानं॑ प्र॒थमं॑ पु॒रस्ता॑त्। वि सी॒मतः॑ सु॒रुचो॑ वे॒न आ॑वः। स बु॒ध्रिया॑ उप॒ मा अ॑स्य वि॒ष्टाः॥६६॥

स॒तश्च॑ योनिम॒सतश्च॑ वि॒वः। पि॒ता वि॒राजा॑मृष॒भो र॑यी॒णाम्। अ॒न्तरि॑क्षं वि॒श्वरू॑प॒ आवि॑वेश। तम॒कैर॑भ्यर्च॒न्ति व॑त्स॒म्। ब्र॒ह्म स॒न्तं ब्र॒ह्म॑णा वर्धय॑न्तः। ब्र॒ह्म दे॒वान॑जनयत्। ब्र॒ह्म वि॒श्वमि॑दं जग॑त्। ब्र॒ह्मणः॑ क्ष॒त्रं निर्मि॑तम्। ब्र॒ह्म ब्रा॒ह्मण॑ आ॒त्मना॑। अ॒न्तर॑स्मिन्नि॒मे लो॒काः॥६७॥

अ॒न्तर्वि॒श्वमि॑दं जग॑त्। ब्र॒ह्मैव॑ भू॒तानां॑ ज्येष्ठ॒म॥ तेन॑ कौ॒ऽर॒हति॑ स्पर्ध॑तुम्। ब्र॒ह्म॒न्दे॒वास्त्रय॑स्त्रि॒शत॑। ब्र॒ह्म॒न्निन्द्र॑प्रजाप॒ती। ब्र॒ह्मन् ह॒ विश्वा॑ भू॒तानि॑। ना॒वीवा॑न्तः स॒माहि॑ता। च॒तस्र॑ आ॒शाः प्र॑च॒रन्त्व॑ग्नयः। इ॒मं नो॑ य॒ज्ञं न॑यतु प्रजा॒नन्। घृ॒तं पि॒न्वन्न॑जरꣳ सु॒वीर॑म॥

ब्र॒ह्मं स॒मिद्ध॑व॒त्याहु॑तीनाम्।

॥ गो-सूक्तम् ॥

आ गा॒वो अ॒गम॑न्नु॒त भ॒द्रम॑क्रन्। सी॒दन्तु॑ गो॒ष्ठे र॒णय॑न्त्व॒स्मे। प्र॒जाव॑तीः पु॒रुरूपा॑ इ॒ह स्युः॑।

इन्द्राय पूर्वीरुषसो दुहानाः। इन्द्रो यज्वने पृणते च शिक्षति। उपेददाति न स्वं मुषायति। भूयोभूयो रयिमिदं स्य वर्धयन्। अभित्रे खिले नि दधाति देवयुम्।

न ता नशन्ति न दंभाति तस्करः। नैनां अमित्रो व्यथिरादधरुषति। देवाश्च याभिर्यजते ददाति च। ज्योगित्ताभिः सचते गोपतिः सह। न ता अर्वा रेणुककाटो अश्नुते। न सःस्कृतत्रमुपं यन्ति ता अभि। उरुगायमभयं तस्य ता अनु। गावो मर्त्यस्य वि चरन्ति यज्वनः॥

गावो भगो गाव इन्द्रो मे अच्छात्। गावः सोमस्य प्रथमस्य भक्षः। इमा या गावः सजनासु इन्द्रः। इच्छामीद्धुदा मनसा चिदिन्द्रम्। यूयं गावो मेदयथा कृशश्चित्। अक्षीलश्चित्कृणुथा सुप्रतीकम्। भद्रं गृहं कृणुथ भद्रवाचः। बृहद्वो वयं उच्यते सभासु। प्रजावतीः स्यूवसश्च रिशन्तीः। शुद्धा अपः सुप्रपाणे पिबन्तीः। मा वः स्तेन ईशत माऽघशश्चसः। परि वो हेती रुद्रस्य वृज्यात्। उपेदमुपपर्वनम्। आसु गोषूपपृच्यताम्। उपरुषभस्य रेतसि। उपेन्द्र तव वीर्ये॥

ता सूर्याचन्द्रमसां विश्वभृत्तमा महत्। तेजो वसुमद्राजतो दिवि। सामात्माना चरतः सामचारिणा। ययोर्ब्रतं न ममे जातु देवयोः। उभावन्तौ परि यात अम्या। दिवो न रश्मीश्चस्तनुतो व्यर्णवे। उभा भुवन्ती भुवना कविक्रतू। सूर्या न चन्द्रा चरतो हुतामती। पती द्युमद्विश्वविदा उभा दिवः। सूर्या उभा चन्द्रमसा विचक्षणा॥

विश्ववारा वरिवोभा वरेण्या। ता नोऽवतं मतिमन्ता महिब्रता। विश्ववपरी प्रतरणा तरन्ता। सुवर्विदा दृशये भूरिरश्मी। सूर्या हि चन्द्रा वसु त्वेषदर्शता। मनस्विनोभानुचरतो नु सन्दिवम्। अस्य श्रवो नद्यः सप्त बिभ्रति। द्यावा क्षामा पृथिवी दर्शतं वपुः। अस्मे सूर्याचन्द्रमसाऽभिचक्षे। श्रद्धेकर्मिन्द्र चरतो विचर्तुर्म॥

पूर्वापरं चरतो माययैतौ। शिशू क्रीडन्तौ परि यातो अध्वरम्। विश्वान्यन्यो भुवनाऽभि चष्टे। ऋतून्यो विदधञ्जायते पुनः।

हिरण्यवर्णाः शुचयः पावका यासु जातः कश्यपो यास्विन्द्रः। अग्निं या गर्भं दधिरे विरुपास्ता न आपः शश्च स्योना भवन्तु॥ यासाश्च राजा वरुणो याति मध्ये सत्यानृते अवपश्यं जनानाम्। मधुश्चुतः शुचयो याः पावकास्ता न आपः शश्च स्योना भवन्तु॥ यासां

देवा दिवि कृण्वन्ति भुक्षं या अन्तरिक्षे बहुधा भवन्ति। याः पृथिवीं पर्यसोन्दन्ति शुक्रास्ता
न आपः शः स्योना भवन्तु॥ शिवेन मा चक्षुषा पश्यताऽऽपः शिवया तनुवोप स्पृशत
त्वचं मे। सर्वाः अग्नीः रप्सुषदो हुवे वो मयि वर्चो बलमोजो नि धत्त॥

आपो भद्रा घृतमिदापं आसुरग्नीषोमौ बिभ्रत्याप इत्ताः। तीव्रो रसो मधुपृचांमरङ्गम आ
मा प्राणेन सह वर्च सागन्॥

आदित्यस्याम्युत वां शृणोम्यामा घोषो गच्छति वाङ् न आसाम्। मन्येभेजानो अमृतस्य
तर्हि हिरण्यवर्णा अतृपं यदावः॥

नासंदासीन्नो सदासीत्तदानीम्। नासीद्रजो नो व्योमा परो यत्। किमावरीवः कुह कस्य
शर्मन्॥

अम्भः किमासीद्रहं गभीरम्। न मृत्युरमृतं तर्हि ना रात्रिया अहं आसीत्प्रकेतः।
आनीदवातः स्वधया तदेकम्। तस्माद्धान्यं न परः किञ्चनास। तम आसीत्तमसा
गूढमग्रे प्रकेतम्। सलिलः सर्वमा इदम्। तुच्छेनाभ्वपिहितं यदासीत्। तमसस्तन्महिना
जायतैकम्। कामस्तदग्रे समवर्तताधि॥

मनसो रेतः प्रथमं यदासीत्। सतो बन्धुमसति निरविन्दन्। हृदि प्रतीष्या कवयो
मनीषा। तिरश्चीनो विततो रश्मिरेषाम्। अधः स्विदासी(३)दुपरि स्विदासी(३)त्। रेतोधा
आसन्महिमानं आसन्। स्वधा अवस्तात्प्रयतिः परस्तात्। को अद्धा वैद क इह प्र वोचत्।
कुत आजाता कुत इयं विसृष्टिः। अर्वाग्देवा अस्य विसर्जनाय॥

अथा को वैद यत आबभूव। इयं विसृष्टिर्यत आबभूव। यदि वा दधे यदि वा ना यो
अस्याध्यक्षः परमे व्योमन्। सो अङ्ग वैद यदि वा न वेद। किंस्विद्वनङ्क उ स वृक्ष
आसीत्। यतो द्यावापृथिवी निष्टतक्षुः। मनीषिणो मनसा पृच्छतेदुतत्। यदध्यतिष्ठद्भुवनानि
धारयन्। ब्रह्म वनं ब्रह्म स वृक्ष आसीत्॥

यतो द्यावापृथिवी निष्टतक्षुः। मनीषिणो मनसा विब्रवीमि वः। ब्रह्माध्यतिष्ठद्भुवनानि धारयन्।
प्रातरग्निं प्रातरिन्द्रः हवामहे। प्रातर्मित्रावरुणा प्रातरश्विना। प्रातर्भगं पूषणं ब्रह्मणस्पतिम्।
प्रातः सोममुत रुद्रः हुवेम। प्रातर्जितं भगमुग्रः हुवेम। वयं पुत्रमदितेयो विधत्ता। आध्रश्चिद्यं
मन्यमानस्तुरश्चित्॥

राजां चिद्यं भगं भक्षीत्याह। भग प्रणेतर्भग सत्यराधः। भगेमां धियमुदव ददन्नः। भग प्र णो जनय गोभिरश्वैः। भग प्र नृभिर्नृवन्तः स्याम। उतेदानीं भगवन्तः स्याम। उत प्रपित्व उत मध्ये अह्नाम्। उतोदिता मघवन्त्सूर्यस्य। वयं देवानां सुमतौ स्याम। भग एव भगवां अस्तु देवाः॥

तेन वयं भगवन्तः स्याम। तं त्वां भग सर्वं इज्जोहवीमि। स नो भग पुर एता भवेह। समध्वरायोषसो नमन्त। दधिक्रावैव शुचये पदाय। अर्वाचीनं वंसुविदं भगं नः। रथमिवाश्वा वाजिन आवहन्तु। अश्वावतीर्गोमतीर्न उषासः। वीरवतीः सदमुच्छन्तु भद्राः। घृतं दुहाना विश्वतः प्रपीनाः। यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः॥

॥ नक्षत्रसूक्तम् ॥

(तेत्तिरीय ब्राह्मणे अष्टकम् - ३/प्रश्नः - १)

(तेत्तिरीय संहितायां काण्डम् - ३/प्रपाठकः - ५/अनुवाकः - १)

अग्निर्नः पातु कृत्तिकाः। नक्षत्रं देवमिन्द्रियम्। इदमांसां विचक्षणम्। हविरासं जुहोतन। यस्य भान्ति रश्मयो यस्य केतवः। यस्येमा विश्वा भुवनानि सर्वा। स कृत्तिकाभि रभिसंवसानः। अग्निर्नो देवः सुविते दधातु॥१॥

प्रजापते रोहिणी वैतु पत्नी। विश्वरूपा बृहती चित्रभानुः। सा नो यज्ञस्य सुविते दधातु। यथा जीवेम शरदः सर्वाः। रोहिणी देव्युदगात्पुरस्तात्। विश्वा रूपाणि प्रतिमोदमाना। प्रजापतिं हविषा वर्धयन्ती। प्रिया देवानामुपयातु यज्ञम्॥२॥

सोमो राजा मृगशीर्षेण आगन्। शिवं नक्षत्रं प्रियमस्य धाम। आप्यायमानो बहुधा जनैषु। रेतः प्रजां यजमाने दधातु। यत्ते नक्षत्रं मृगशीर्षमस्ति। प्रियं राजन् प्रियतमं प्रियाणाम्। तस्मै ते सोम हविषा विधेम। शं न एधि द्विपदे शं चतुष्पदे॥३॥

आर्द्रया रुद्रः प्रथमा न एति। श्रेष्ठो देवानां पतिरग्नियानाम्। नक्षत्रमस्य हविषा विधेम। मा नः प्रजां रौरिषन्मोत वीरान्। हेती रुद्रस्य परि णो वृणक्तु। आर्द्रा नक्षत्रं जुषतां हविर्नः। प्रमुञ्चमानौ दुरितानि विश्वा। अपाघशं सन्नुदतामरातिम्॥४॥

पुनर्नो देव्यदितिः स्पृणोतु। पुनर्वसू नः पुनरेतां यज्ञम्। पुनर्नो देवा अभियन्तु सर्वे। पुनः

पुनर्वो हविषा यजामः। एवा न देव्यदितिरनर्वा। विश्वस्य भर्त्री जगतः प्रतिष्ठा। पुनर्वसु हविषा वर्धयन्ती। प्रियं देवानामप्येतु पार्थः॥५॥

बृहस्पतिः प्रथमं जायमानः। तिष्यं नक्षत्रमभि सम्बभूव। श्रेष्ठो देवानां पृतनासु जिष्णुः। दिशोऽनु सर्वा अभयं नो अस्तु। तिष्यः पुरस्तादुत मध्यतो नः। बृहस्पतिर्नः परि पातु पश्चात्। बाधेतां द्वेषो अभयं कृणुताम्। सुवीर्यस्य पतयः स्याम॥६॥

इदं सर्पेभ्यो हविरस्तु जुष्टम्। आश्रेषा येषामनुयन्ति चेतः। ये अन्तरिक्षं पृथिवीं क्षियन्ति। ते नः सर्पासो हवमागमिष्ठाः। ये रौचने सूर्यस्यापि सर्पाः। ये दिवं देवीमनु सञ्चरन्ति। येषामाश्रेषा अनुयन्ति कामम्। तेभ्यः सर्पेभ्यो मधुमञ्जुहोमि॥७॥

उपहृताः पितरो ये मघासु। मनोजवसः सुकृतः सुकृत्याः। ते नो नक्षत्रे हवमागमिष्ठाः। स्वधाभिर्यज्ञं प्रयतं जुषन्ताम्। ये अग्निदग्धा येऽनग्निदग्धाः। येऽमुं लोकं पितरः क्षियन्ति। याश्च विद्म याश्च उ च न प्रविद्म। मघासु यज्ञं सुकृतं जुषन्ताम्॥८॥

गवां पतिः फल्गुनीनामसि त्वम्। तदर्यमन्वरुणमित्र चारुं। तं त्वा वयं संनितारं सनीनाम्। जीवा जीवन्तमुप संविशेम। येनेमा विश्वा भुवनानि सञ्जिता। यस्य देवा अनु सं यन्ति चेतः। अर्यमा राजाऽजरस्तुविष्मान्। फल्गुनीनामृषभो रौरवीति॥९॥

श्रेष्ठो देवानां भगवो भगासि। तत्त्वां विदुः फल्गुनीस्तस्य वित्तात्। अस्मभ्यं क्षत्रमजरं सुवीर्यम्। गोमदश्वदुप सन्नुदेह। भगो ह दाता भग इत्प्रदाता। भगो देवीः फल्गुनीरा विवेश। भगस्येत्तं प्रसवं गमेम। यत्र देवैः संध्रमादं मदेम॥१०॥

आयातु देवः संवितोपयातु। हिरण्ययेन सुवृता रथेन। वहन् हस्तं सुभगं विद्वानापसम्। प्रयच्छन्तं पपुंरि पुण्यमच्छं। हस्तः प्रयच्छत्वमृतं वसीयः। दक्षिणेन प्रतिगृणीम एनत्। दातारमद्य संविता विदेय। यो नो हस्ताय प्रसुवाति यज्ञम्॥११॥

त्वष्टा नक्षत्रमभ्येति चित्राम्। सुभं संसं युवतिश्च रोचमानाम्। निवेशयन्नमृतान्मर्त्याश्च। रूपाणि पिंशन् भुवनानि विश्वा। तन्नस्त्वष्टा तदु चित्रा विचष्टाम्। तन्नक्षत्रं भूरिदा अस्तु मह्यम्। तन्नः प्रजां वीरवतीं सनोतु। गोभिर्नो अश्वैः समनक्तु यज्ञम्॥१२॥

वायुर्नक्षत्रमभ्येति निष्ठ्याम्। तिग्मशृङ्गो वृषभो रोरुवाणः। समीरयन् भुवंना मातरिश्वा। अप द्वेषांसि नुदतामरातीः। तन्नो वायुस्तदु निष्ठ्यां शृणोतु। तन्नक्षत्रं भूरिदा अस्तु मह्यम्।

तत्रो देवासो अनुजानन्तु कामम्। यथा तरेम दुरितानि विश्वा॥१३॥

दूरमस्मच्छत्रवो यन्तु भीताः। तदिन्द्राग्नी कृणुतां तद्विशाखे। तत्रो देवा अनुमदन्तु यज्ञम्।
पश्चात् पुरस्तादभयं नो अस्तु। नक्षत्राणामधिपत्नी विशाखे। श्रेष्ठाविन्द्राग्नी भुवनस्य गोपौ।
विषूचः शत्रूनप बाधमानौ। अप क्षुधं नुदतामरातिम्॥१४॥

पूर्णा पश्चादुत पूर्णा पुरस्तात्। उन्मध्यतः पौर्णमासी जिगाय। तस्या देवा अधि संवसन्तः।
उत्तमे नाकं इह मादयन्ताम्। पृथ्वी सुवर्चा युवतिः सजोषाः। पौर्णमास्युदगाच्छोभमाना।
आप्याययन्ती दुरितानि विश्वा। उरुं दुहां यजमानाय यज्ञम्॥१५॥

ऋद्ध्यास्म हव्यैर्नमसोपसद्य। मित्रं देवं मित्रधेयं नो अस्तु। अनूराधान् हविषां वर्धयन्तः।
शतं जीवेम शरदः सर्वाः। चित्रं नक्षत्रमुदगात्पुरस्तात्। अनूराधास इति यद्वदन्ति।
तन्मित्र एति पृथिभिर्देवयानैः। हिरण्ययैर्विततैरन्तरिक्षे॥१६॥

इन्द्रो ज्येष्ठामनु नक्षत्रमेति। यस्मिन्वृत्रं वृत्रतूर्यं ततारं। तस्मिन्वयममृतं दुहानाः। क्षुधं
तरेम दुरिति दुरिष्टिम्। पुरन्दराय वृषभाय धृष्णवे। अषाढाय सहमानाय मीढुषे। इन्द्राय
ज्येष्ठा मधुमद्दुहाना। उरुं कृणोतु यजमानाय लोकम्॥१७॥

मूलं प्रजां वीरवतीं विदेय। पराच्येतु निर्ऋतिः पराचा। गोभिर्नक्षत्रं पशुभिः समक्तम्।
अहर्भूयाद्यजमानाय मह्यम्। अहर्नो अद्य सुविते दधातु। मूलं नक्षत्रमिति यद्वदन्ति। पराचीं
वाचा निर्ऋतिं नुदामि। शिवं प्रजार्थे शिवमस्तु मह्यम्॥१८॥

या दिव्या आपः पर्यसा सम्बभूवुः। या अन्तरिक्ष उत पार्थिवीर्याः। यासांमषाढा अनुयन्ति
कामम्। ता न आपः शङ् स्योना भवन्तु। याश्च कूप्या याश्च नाद्याः समुद्रियाः। याश्च
वैशन्तीरुत प्रासचीर्याः। यासांमषाढा मधुं भक्षयन्ति। ता न आपः शङ् स्योना भवन्तु॥१९॥
तत्रो विश्वे उप शृण्वन्तु देवाः। तदषाढा अभिसंयन्तु यज्ञम्। तन्नक्षत्रं प्रथतां पशुभ्यः।
कृषिर्वृष्टिर्यजमानाय कल्पताम्। शुभ्राः कन्या युवतयः सुपेशंसः। कर्मकृतः सुकृतो
वीर्यावतीः। विश्वान् देवान् हविषां वर्धयन्तीः। अषाढाः काममुप यान्तु यज्ञम्॥२०॥

यस्मिन् ब्रह्माऽभ्यजयत्सर्वमेतत्। अमुं च लोकमिदमू च सर्वम्। तत्रो नक्षत्रमभिजिद्विजित्य।
श्रियं दधात्वहणीयमानम्। उभौ लोकौ ब्रह्मणा सज्जिते। तत्रो नक्षत्रमभिजिद्विष्टाम्।

तस्मिन्वयं पृतनाः सञ्जयेम। तन्नो देवासो अनुजानन्तु कामम्॥२१॥

शृण्वन्ति श्रोणाममृतस्य गोपाम्। पुण्यामस्या उपशृणोमि वाचम्। महीं देवीं विष्णुपत्नीमजूर्याम्। प्रतीचीमेनाः हविषा यजामः। त्रेधा विष्णुरुरुगायो विचक्रमे। महीं दिवं पृथिवीमन्तरिक्षम्। तच्छ्रोणैति श्रवं इच्छमाना। पुण्यं श्लोकं यजमानाय कृण्वती॥२२॥

अष्टौ देवा वसवः सोम्यासः। चतस्रो देवीरजराः श्रविष्ठाः। ते यज्ञं पान्तु रजसः पुरस्तात्। संवत्सरीणममृतं स्वस्ति। यज्ञं नः पान्तु वसवः पुरस्तात्। दक्षिणतोऽभियन्तु श्रविष्ठाः। पुण्यं नक्षत्रमभि संविशाम। मा नो अरातिरघशः साऽगन्॥२३॥

क्षत्रस्य राजा वरुणोऽधिराजः। नक्षत्राणां शतभिषग्वसिष्ठः। तौ देवेभ्यः कृणुतो दीर्घमायुः। शतं सहस्रां भेषजानि धत्तः। यज्ञं नो राजा वरुण उपयातु। तन्नो विश्वे अभि संयन्तु देवाः। तन्नो नक्षत्रं शतभिषग्जुषाणम्। दीर्घमायुः प्रतिरद्वेषजानि॥२४॥

अज एकपादुदगात्पुरस्तात्। विश्वा भूतानि प्रति मोदमानः। तस्य देवाः प्रसवं यन्ति सर्वे। प्रोष्ठपदासो अमृतस्य गोपाः। विभ्राजमानः समिधान उग्रः। आऽन्तरिक्षमरुहदगन्द्याम्। तं सूर्यं देवमजमेकपादम्। प्रोष्ठपदासो अनुयन्ति सर्वे॥२५॥

अहिर्बुध्नियः प्रथमान एति। श्रेष्ठो देवानामृत मानुषाणाम्। तं ब्राह्मणाः सोमपाः सोम्यासः। प्रोष्ठपदासो अभि रक्षन्ति सर्वे। चत्वार एकमभि कर्म देवाः। प्रोष्ठपदास इति यान् वदन्ति। ते बुध्नियं परिषद्यं स्तुवन्तः। अहिं रक्षन्ति नमसोऽपसद्य॥२६॥

पूषा रेवत्यन्वेति पन्थाम्। पुष्टिपती पशुषा वाजंबस्त्यौ। इमानि हव्या प्रयता जुषाणा। सुगेर्नो यानैरुपयातां यज्ञम्। क्षुद्रान् पशून् रक्षतु रेवती नः। गावो नो अश्वाः अन्वेतु पूषा। अन्नं रक्षन्तौ बहुधा विरूपम्। वाजं सनुतां यजमानाय यज्ञम्॥२७॥

तदश्विनावश्वयुजोपयाताम्। शुभङ्गमिष्ठौ सुयमैभिरश्वैः। स्वं नक्षत्रं हविषा यजन्तौ। मध्वा सम्पृक्तौ यजुषा समक्तौ। यौ देवानां भिषजौ हव्यवाहौ। विश्वस्य दूतावमृतस्य गोपौ। तौ नक्षत्रं जुजुषाणोपयाताम्। नमोऽश्विभ्यां कृणुमोऽश्वयुग्भ्याम्॥२८॥

अपं पाप्मानं भरणीर्भरन्तु। तद्यमो राजा भगवान् विचष्टाम्। लोकस्य राजा महतो महान् हि। सुगं नः पन्थामभयं कृणोतु। यस्मिन्नक्षत्रे यम एति राजा। यस्मिन्नेनमभ्यर्षिश्चन्त

देवाः। तदस्य चित्रं हविषा यजाम। अपं पाप्मानं भरणीर्भरन्तु॥२९॥

निवेशनी सङ्गमनी वसूनां विश्वा रूपाणि वसून्वावेशयन्ती। सहस्रपोषं सुभगा रराणां सा न आगन्वर्चसा संविदाना॥ यत्तै देवा अदधुर्भागधेयममावास्ये संवसन्तो महित्वा। सा नो यज्ञं पिपृहि विश्ववारे रयिं नो धेहि सुभगे सुवीरम्॥३०॥

नवो नवो भवति जायमानोऽहो केतुरुषसामेत्यग्रे। भागं देवेभ्यो विदधात्यायन् प्रचन्द्रमास्तिरति दीर्घमायुः॥

यमादित्या अशुमाप्याययन्ति यमक्षितमक्षितयः पिबन्ति। तेन नो राजा वरुणो बृहस्पतिराप्याययन्तु भुवनस्य गोपाः॥

ये विरूपे समनसा संव्ययन्ती। समानं तन्तुं परितातनातै। विभू प्रभू अनुभू विश्वतो हुवे। ते नो नक्षत्रे हवमागमेतम्। वयं देवी ब्रह्मणा संविदानाः। सुरत्नांसो देववीतिं दधानाः। अहोरात्रे हविषा वर्धयन्तः। अति पाप्मानमतिमुत्थागमेम। प्रत्युवदश्यायती। व्युच्छन्ती दुहिता दिवः। अपो मही वृणुते चक्षुषा। तमो ज्योतिष्कृणोति सूनरी। उदुस्त्रियाः सचते सूर्यः। सचा उद्यन्नक्षत्रमर्चिमत्। तवेदुषो व्युषि सूर्यस्य च। सं भुक्तेन गमेमहि। तन्नो नक्षत्रमर्चिमत्। भानुमत्तेज उच्चरत्। उपयज्ञमिहागमत्। प्र नक्षत्राय देवाय। इन्द्रायेन्दुः हवामहे। स नः सविता सुवत्सनिम्। पुष्टिदां वीरवत्तमम्।

उदुत्यं जातवेदसं देवं वहन्ति केतवः। दृशे विश्वाय सूर्यम्। चित्रं देवानामुदंगादनीकं चक्षुर्मित्रस्य वरुणस्याग्रेः। आऽप्रा द्यावां पृथिवी अन्तरिक्षं सूर्य आत्मा जगत्स्तस्थुषश्च। आदितिर्न उरुष्यत्वदितिः शर्म यच्छतु। अदितिः पात्वहंसः। महीमूषु मातरं सुव्रतानामृतस्य पत्नीमवसे हुवेम। तुविक्षत्रामजरन्तीमुरूचीं सुशर्माणमदितिं सुप्रणीतिम्।

इदं विष्णुर्विचक्रमे त्रेधा निदधे पदम्। समूढमस्य पांसुरे। प्रतद्विष्णुः स्तवते वीर्याय। मृगो न भीमः कुचरो गिरिष्ठाः। यस्योरुषु त्रिषु विक्रमणेषु। अधिक्षियन्ति भुवनानि विश्वा। अग्निर्मूर्धा दिवः ककुत्पतिः पृथिव्या अयम्। अपां रेतांसि जिन्वति। भुवो यज्ञस्य

रजसश्च नेता यत्रानियुद्धिः सचसे शिवाभिः। दिवि मूर्धनं दधिषे सुवर्षां जिह्वामग्रे चकृषे
हव्यवाहम्। अनुनोऽद्यानुमतिर्यज्ञं देवेषु मन्यताम्। अग्निश्च हव्यवाहनो भवतां दाशुषे मयः।
अन्विदनुमतं त्वं मन्यासै शं च नः कृधि। ऋत्वे दक्षाय नोहि नु प्रण आयूँषि तारिषः।
हव्यवाहमभिमातिषाहम्। रक्षोहणं पृतनासु जिष्णुम्। ज्योतिष्मन्तं दीद्यतं पुरन्धिम्। अग्निं
स्विष्टकृतमाहुवेम। स्विष्टमग्रे अभितत्पृणाहि। विश्वां देव पृतना अभिष्य। उरुं नः पन्थां
प्रदिशन्विभाहि। ज्योतिष्मद्वेह्यजरं न आयुः॥

अग्नये स्वाहा कृत्तिकाभ्यः स्वाहा।
अम्बायै स्वाहा दुलायै स्वाहा।
नित्यै स्वाहाऽभ्रयन्त्यै स्वाहा।
मेघयन्त्यै स्वाहा वर्षयन्त्यै स्वाहा।
चुपुणीकायै स्वाहा।
प्रजापतये स्वाहा रोहिण्यै स्वाहा।
रोचमानायै स्वाहा प्रजाभ्यः स्वाहा।
सोमाय स्वाहा मृगशीर्षाय स्वाहा।
इन्वकाभ्यः स्वाहौषधीभ्यः स्वाहा।
राज्याय स्वाहाऽभिजित्यै स्वाहा।
रुद्राय स्वाहाऽऽर्द्रायै स्वाहा।
पिन्वमानायै स्वाहा पशुभ्यः स्वाहा।
अदित्यै स्वाहा पुनर्वसुभ्याम्।
स्वाहा भूत्यै स्वाहा प्रजात्यै स्वाहा।
बृहस्पतये स्वाहा तिष्याय स्वाहा।
ब्रह्मवर्चसाय स्वाहा।
सर्पेभ्यः स्वाहाऽऽश्रेषाभ्यः स्वाहा।
दन्दशूकेभ्यः स्वाहा।
पितृभ्यः स्वाहा मघाभ्यः।
स्वाहाऽनघाभ्यः स्वाहाऽगदाभ्यः।
स्वाहाऽरुन्धतीभ्यः स्वाहा।
अर्यम्णे स्वाहा फल्गुनीभ्यां स्वाहा।

प॒शुभ्यः॑ स्वाहा॑।
 भ॒गाय॑ स्वाहा॑ फ॒ल्गुनी॑भ्या॒ऽ स्वाहा॑।
 श्रै॒ष्ठ्याय॑ स्वाहा॑।
 स॒वित्रे॑ स्वाहा॑ ह॒स्ताय॑।
 स्वाहा॑ द॒दते॑ स्वाहा॑ पृ॒णते॑।
 स्वाहा॑ प्र॒यच्छ॑ते स्वाहा॑ प्र॒तिगृ॑ण्णते स्वाहा॑।
 त्वष्ट्रे॑ स्वाहा॑ चि॒त्रायै॑ स्वाहा॑।
 चै॒त्राय॑ स्वाहा॑ प्र॒जायै॑ स्वाहा॑।
 वा॒यवे॑ स्वाहा॑ नि॒ष्ठायै॑ स्वाहा॑।
 का॒म॒चा॒राय॑ स्वाहा॑ऽभि॒जित्यै॑ स्वाहा॑।
 इन्द्रा॑ग्निभ्या॒ऽ स्वाहा॑ वि॒शाखा॑भ्या॒ऽ स्वाहा॑।
 श्रै॒ष्ठ्याय॑ स्वाहा॑ऽभि॒जित्यै॑ स्वाहा॑।
 पौ॒र्ण॒मा॒स्यै॑ स्वाहा॑ का॒माय॑ स्वाहा॑ऽऽग॑त्यै स्वाहा॑।
 मि॒त्राय॑ स्वाहा॑ऽनू॒रा॒धेभ्यः॑ स्वाहा॑।
 मि॒त्र॒धेया॑य॒ स्वाहा॑ऽभि॒जित्यै॑ स्वाहा॑।
 इन्द्रा॑य॒ स्वाहा॑ ज्ये॒ष्ठायै॑ स्वाहा॑।
 ज्ये॒ष्ठ्याय॑ स्वाहा॑ऽभि॒जित्यै॑ स्वाहा॑।
 प्र॒जाप॑तये॒ स्वाहा॑ मू॒लाय॑ स्वाहा॑।
 प्र॒जायै॑ स्वाहा॑।
 अ॒श्वः स्वाहा॑ऽषा॒ढाभ्यः॑ स्वाहा॑।
 स॒मु॒द्राय॑ स्वाहा॑ का॒माय॑ स्वाहा॑।
 अ॒भि॒जित्यै॑ स्वाहा॑।
 वि॒श्वेभ्यो॑ दे॒वेभ्यः॑ स्वाहा॑ऽषा॒ढाभ्यः॑ स्वाहा॑।
 अ॒न॒प॒ज॒य्याय॑ स्वाहा॑ जि॒त्यै॑ स्वाहा॑।
 ब्र॒ह्म॒णे॑ स्वाहा॑ऽभि॒जिते॑ स्वाहा॑।
 ब्र॒ह्म॒लो॒काय॑ स्वाहा॑ऽभि॒जित्यै॑ स्वाहा॑।
 वि॒ष्णवे॑ स्वाहा॑ श्रो॒णायै॑ स्वाहा॑।
 श्लो॒काय॑ स्वाहा॑ श्रु॒ताय॑ स्वाहा॑।

वसुभ्यः स्वाहा श्रविष्ठाभ्यः स्वाहा।
 अग्राय स्वाहा परीत्यै स्वाहा।
 वरुणाय स्वाहा शतभिषजे स्वाहा।
 भेषजेभ्यः स्वाहा।
 अजायैकपदे स्वाहा प्रोष्ठपदेभ्यः स्वाहा।
 तेजसे स्वाहा ब्रह्मवर्चसाय स्वाहा।
 अहये बुध्रियाय स्वाहा प्रोष्ठपदेभ्यः स्वाहा।
 प्रतिष्ठायै स्वाहा।
 पूष्णे स्वाहा रेवत्यै स्वाहा।
 पशुभ्यः स्वाहा।
 अश्विभ्याः स्वाहाऽश्वयुग्भ्याः स्वाहा।
 श्रोत्राय स्वाहा श्रुत्यै स्वाहा।
 यमाय स्वाहाऽपभरणीभ्यः स्वाहा।
 राज्याय स्वाहाऽभिजित्यै स्वाहा।
 अमावास्यायै स्वाहा कामाय स्वाहाऽऽगत्यै स्वाहा।
 चन्द्रमसे स्वाहा प्रतीदृश्यायै स्वाहा।
 अहोरात्रेभ्यः स्वाहाऽर्धमासेभ्यः स्वाहा।
 मासेभ्यः स्वाहर्तुभ्यः स्वाहा।
 संवत्सराय स्वाहा।
 अहे स्वाहा रात्रियै स्वाहा।
 अतिमुत्तयै स्वाहा।
 उषसे स्वाहा व्युष्ट्यै स्वाहा।
 व्यूषुष्यै स्वाहा व्युच्छन्त्यै स्वाहा।
 व्युष्टायै स्वाहा।
 नक्षत्राय स्वाहोदेष्यते स्वाहा।
 उद्यते स्वाहोदिताय स्वाहा।
 हरसे स्वाहा भरसे स्वाहा।
 भ्राजसे स्वाहा तेजसे स्वाहा।

तप॑से॒ स्वाहा॑ ब्रह्मवर्च॑साय॒ स्वाहा॑॥

सूर्या॑य॒ स्वाहा॑ नक्ष॑त्रेभ्यः॒ स्वाहा॑॥

प्रति॑ष्ठायै॒ स्वाहा॑॥

अदि॑त्यै॒ स्वाहा॑ प्रति॑ष्ठायै॒ स्वाहा॑॥

विष्ण॑वे॒ स्वाहा॑ य॒ज्ञाय॒ स्वाहा॑॥

प्रति॑ष्ठायै॒ स्वाहा॑॥

द॒धि॒क्राव्णो॑ अकारि॑षं जि॒ष्णोरश्व॑स्य वा॒जिनः॑। सु॒रभि॑ नो॒ मुखा॑कर॒त् प्रण॑ आयू॑ऽपि
तारि॑षत्॥

आपो॑ हि॒ ष्ठा म॑यो॒ भुव॑स्तानं ऊ॒र्जे द॑धातन। म॒हेर॑णाय॒ चक्ष॑से॥

यो वः॑ शि॒वत॑मो॒ रस॑स्तस्य॒ भाज॑यतेह॒ नः॑। उ॒श॒तीरि॑व मा॒तरः॑॥

तस्मा॑ अरं॑ गमा॒म वो॒ यस्य॑ क्षया॑य॒ जिन्व॑था। आपो॑ ज॒नय॑था च नः॑॥

उदु॑त्तमं वरु॑णपाशं॒ म॒स्मदवा॑धमं विम॑ध्य॒मऽश्र॑थाय। अथा॑ व॒यमा॑दित्यव्र॒ते तवा॑ना॒गसो॑
अदि॑तये स्याम। अस्त॑भ्राद् द्यामृष॑भो अ॒न्तरि॑क्षममिमीत वरि॑माणं॒ पृथि॑व्या आसी॑दद्वि॒श्वा
भुव॑नानि स॒म्राड्वि॑श्वेत्तानि॒ वरु॑णस्य व्र॒तानि॑॥

यत्किं॑ चेदं वरु॑ण॒ दैव्ये॑ जने॑भिद्रोहं॒ मनु॑ष्या॑श्चरा॒मसि॑। अचि॑त्ती॒यत्तव॑ धर्मा॑ युयोपि॒म मा
न॑स्तस्मा॒देन॑सो देव॒ रीरि॑षः॥

कि॒त॒वासो॑ यद्रि॒रिपु॑र्नदी॒वि यद्वा॑ घा स॒त्यमु॑त यं न वि॒द्म। सर्वा॑ताविष्यं॒ शिथि॑रेव॒ देवा॑था
ते स्याम॑ वरु॑ण प्रि॒यासः॑॥

अव॑ ते॒ हेडो॑ वरु॑ण॒ नमो॑भिरव॒यज्ञे॑भिरीमहे॒ ह॒विर्भिः॑। क्षय॑न्न॒स्मभ्य॑मसुरप्रचेतो॒
राज॑न्नेना॑सि॒शिश्र॑थः कृ॒तानि॑॥

तत्त्वा॑ यामि॒ ब्रह्म॑णा॒ वन्द॑मान॒स्तदाशा॑स्ते॒ यज॑मानो ह॒विर्भिः॑। अहे॑डमानो वरु॑णेह
बो॒ध्युरु॑श॑स॒ मा न॒ आयुः॑ प्रमो॒षीः॑॥

हि॒र॒ण्यव॑र्णाः शुच॑यः पाव॒का यासु॑ जा॒तः क॑श्यपो॒ यास्वि॑न्द्रः। अ॒ग्निं या॑ गर्भं॒ दधि॑रे
वि॒रूपा॑स्ता न॒ आपः॑ श॑स्यो॒ना भ॑वन्तु॥ यासा॑ऽ॒ राजा॒ वरु॑णो॒ याति॑ मध्ये॒ सत्या॑नृते॒

अवपश्यं जनानाम्। मधुश्चुतः शुचयो याः पावकास्ता न आपः शः स्योना भवन्तु॥ यासां देवा दिवि कृण्वन्ति भक्षं या अन्तरिक्षे बहुधा भवन्ति। याः पृथिवीं पर्यसोन्दन्ति शुक्रास्ता न आपः शः स्योना भवन्तु॥ शिवेन मा चक्षुषा पश्यताऽऽपः शिवया तनुवोप स्पृशत त्वचं मे। सर्वाः अग्नीः रप्सुषदो हुवे वो मयि वर्चो बलमोजो नि धत्त॥

पवमानः सुवर्जनः। पवित्रेण विचर्षणिः। यः पोता स पुनातु मा। पुनन्तु मा देवजनाः। पुनन्तु मनवो धिया। पुनन्तु विश्वं आयवः। जातवेदः पवित्रवत्। पवित्रेण पुनाहि मा। शुक्लेण देवदीद्यत्। अग्ने ऋत्वा ऋतुं रनु। यत्ते पवित्रमर्चिषि। अग्ने विततमन्तरा। ब्रह्म तेन पुनीमहे। उभाभ्यां देवसवितः। पवित्रेण सवेन च। इदं ब्रह्म पुनीमहे। वैश्वदेवी पुनती देव्यागात्। यस्यै बह्वीस्तनुवो वीतपृष्ठाः। तया मदन्तः सधमाद्येषु। वयं स्याम पतयो रयीणाम्। वैश्वानरो रश्मिभिर्मा पुनातु। वातः प्राणेनेषिरो मयो भूः। द्यावापृथिवी पर्यसा पयोभिः। ऋतावरी यज्ञियं मा पुनीताम्। बृहद्भिः सवितस्तृभिः। वर्षिष्ठैर्देवमन्मभिः। अग्ने दक्षैः पुनाहि मा। येन देवा अपुनत। येनाऽऽपो दिव्यं कशः। तेन दिव्येन ब्रह्मणा। इदं ब्रह्म पुनीमहे। यः पावमानीरध्येति। ऋषिभिः सम्भृतं रसम्। सर्वं स पूतमश्नाति। स्वदितं मातरिश्वना। पावमानीर्यो अध्येति। ऋषिभिः सम्भृतं रसम्। तस्मै सरस्वती दुहे। क्षीरं सर्पिर्मधूदकम्॥ पावमानीः स्वस्त्ययनीः। सुदुघाहि पर्यस्वतीः। ऋषिभिः सम्भृतो रसः। ब्राह्मणेष्वमृतं हितम्। पावमानीर्दिशन्तु नः। इमं लोकमथो अमुम्। कामान्धसमर्धयन्तु नः। देवीर्देवैः समाभृताः। पावमानीः स्वस्त्ययनीः। सुदुघाहि घृतश्चुतः। ऋषिभिः सम्भृतो रसः। ब्राह्मणेष्वमृतं हितम्। येन देवाः पवित्रेण। आत्मानं पुनते सदा। तेन सहस्रधारेण। पावमान्यः पुनन्तु मा। प्राजापत्यं पवित्रम्। शतोद्यामं हिरण्मयम्। तेन ब्रह्म विदो वयम्। पूतं ब्रह्म पुनीमहे। इन्द्रः सुनीती सहमा पुनातु। सोमः स्वस्त्या वरुणः समीच्या। यमो राजा प्रमृणाभिः पुनातु मा। जातवेदा मोर्जयन्त्या पुनातु। भूर्भुवः सुवः।

तच्छं योरावृणीमहे। गातुं यज्ञाय। गातुं यज्ञपतये। दैवीः स्वस्तिरस्तु नः। स्वस्तिर्मानुषेभ्यः। ऊर्ध्वं जिगातु भेषजम्। शं नो अस्तु द्विपदे। शं चतुष्पदे। ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः॥ नमो ब्रह्मणे नमो अस्त्वग्नये नमः पृथिव्यै नम ओषधीभ्यः। नमो वाचे नमो वाचस्पतये विष्णवे बृहते करोमि॥

॥ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः॥

॥ प्रोक्षण मन्त्रः ॥

आपो हि ष्ठा मंयो भुवस्ता न ऊर्जे दधातन। महेरणां चक्षसे। यो वः शिवतमो रसस्तस्य
भाजयतेह नः। उशतीरिव मातरः। तस्मा अरं गमाम वो यस्य क्षयाय जिन्वथा। आपो
जनयथा च नः॥

देवस्य त्वा सवितुः प्रसवे। अश्विनोर्बाहुभ्याम्। पूष्णो हस्ताभ्याम्। अश्विनोर्भेषज्येन। तेजसे
ब्रह्मवर्चसायाभिषिञ्चामि॥

देवस्य त्वा सवितुः प्रसवे। अश्विनोर्बाहुभ्याम्। पूष्णो हस्ताभ्याम्। सरस्वत्यै भेषज्येन।
वीर्यायान्नाद्यायाभिषिञ्चामि॥

देवस्य त्वा सवितुः प्रसवे। अश्विनोर्बाहुभ्याम्। पूष्णो हस्ताभ्याम्। इन्द्रस्येन्द्रियेण। श्रिये
यशसे बलायाभिषिञ्चामि॥

देवस्य त्वा सवितुः प्रसवेऽश्विनोर्बाहुभ्याम्। पूष्णो हस्ताभ्याम्। सरस्वत्यै वाचो
यन्तुर्यत्रेणाग्नेस्त्वा साम्राज्येनाभिषिञ्चामि॥

देवस्य त्वा सवितुः प्रसवेऽश्विनोर्बाहुभ्याम्। पूष्णो हस्ताभ्याम्। सरस्वत्यै वाचो यन्तुर्यत्रेण
बृहस्पतेस्त्वा साम्राज्येनाभिषिञ्चामि॥

द्रुपदादिव मुञ्चतु। द्रुपदादिवेन्मुमुचानः। स्विन्नः स्नात्वी मलादिव। पूतं पवित्रेणैवाज्यम्।
आपः शुन्धन्तु मैनंसः।

आपो वा इदं सर्वं विश्वा भूतान्यापः प्राणा वा आपः पशव आपोऽन्नमापोऽमृतमापः
साम्राडापो विराडापः स्वराडापश्छन्दाः स्यापो ज्योतीः स्यापो यजूः स्यापः सत्यमापः सर्वा
देवता आपो भूर्भुवः सुवराप ओम्॥

॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

generated on February 28, 2025

Downloaded from <http://stotrasamhita.github.io> | StotraSamhita | Credits